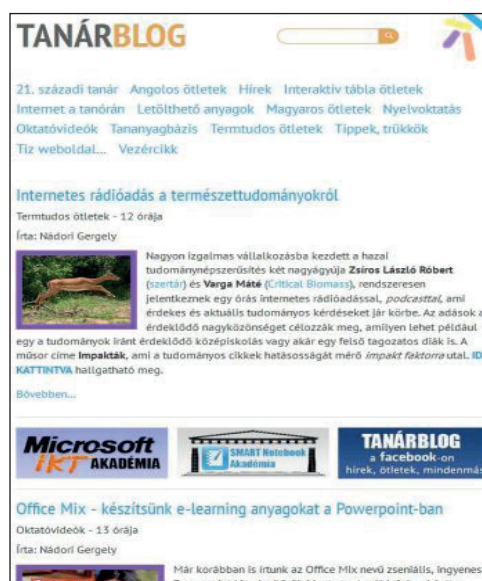

Balogh Andrea

Tanárblog – az IKT-portál<http://www.tanarblog.hu/>

Egyre nagyobb elvárás a tanárok felé az, kimondva és kimondatlanul is, hogy az óráikon minél több, az adott témához, a tanított gyerekekhez illő infokommunikációs eszközt használjanak. Sokan könnyen alkalmazkodnak az új körülményekhez, érdeklődve követik, használják az újdonságokat. Sok pedagógus azonban mind a mai napig idegenkedik a modern eszköztől, nem is próbálkoznak velük, ennek több oka is lehet. Gyakori, hogy az iskola felszereltsége nem nyújt lehetőséget arra, hogy kísérletezzenek, vagy félnek új eszközöket kipróbálni, mivel nem találnak egyszerű segédanyagokat, esetleg elvesznek az interneten található tananyagokban. A *Tanárblog* cikkei mind az érdeklődő, tájékozódni vágyó tanároknak, mind a bizonytalan, a kezdeti lépéseket megtevő pedagógusoknak szólnak (1). A Nádori Gergely és Prievara Tibor gyakorló tanárok által szerkesztett honlap 2008 szeptembere óta segíti az új infokommunikációs technikák bemutatását, elterjedését, valamint az IKT-val kapcsolatos kérdések megvitatását a pedagógusok körében. Az oldalon aktuális híreket, számos oktatási segédletet és olyan programot, weblapot találunk, amellyel akár kifejezetten a szaktárgyak tanítását vagy bármelyik iskolai órát, foglalkozást segíthetjük, modernizálhatjuk a digitális kor kihívásaira reagálva, annak lehetőségeit kihasználva.

A honlap felépítése áttekinthető, első ránézésre is könnyen kezelhető. A fejléc alatt található a főbb témakörök, alatta pedig rögtön a cikkeket böngészhetjük tematikus megkötés nélkül, a legfrissebbtől visszafelé haladva. Az oldal alján pedig az írásokhoz rendelt kulcsszavak szófelhőjében lehet keresni, ha egy kisebb résztémára szeretnénk szűkíteni az oldal által felkínált cikkeket. Ez a funkció akkor is elérhető, bár még nem mindenhol, ha az olvasott cikk alján található címszavakra kattintunk. A kétirányú tematikus rendezés támogatja a gyors, célzott keresést. A honlap szorosan összekapcsolódik a *Tanárblog* Facebook-oldalával, ahol kommentben folytatódhat a cikkekben felvetett téma megvitatása (ezt az indokolja, hogy az oldalon jelenleg nincs hozzászólási lehetőség).

1. ábra

A *tanarblog.hu* nyitóképernyője

A főbb témakörök is azt mutatják, hogy az oldal szerkesztői igyekeznek nyitni a lehető legtöbb tantárgy irányába: angolos, magyaros, a nyelvoktatással és a természettudományok tanításával kapcsolatos ötletek egyaránt megtalálhatók itt. Az IKT-tematikát helyezik középpontba a következő témakörök: *21. századi tanár, interaktív tábla-ötletek, internet a tanórán, letölthető anyagok, oktatóvideók, tananyagbázis, tippek, trükkök, tíz weboldal*. Ezek mellett rákereshetünk azokra a vezércikkekre és a hírekre is, amelyekben az adott oldalhoz, valamint a (nem csak digitális) pedagógiához kapcsolódó újdonságokról, eseményekről lehet olvasni.

A honlap kínálja témakörök között kifejezetten a magyartanárok számára lehetnek érdekesek a *magyaros ötletek*. Ennek az altémának a bővítésében – a többihez hasonlóan – az oldal két szerkesztője mellett hallgatók, gyakorló tanárok és szak módszertanos oktatók is szerepet vállalnak. Találunk itt például mikroblog-ismertetőt, ahol a magyar irodalom történetének szereplői szuperhősként elevenednek meg (*Heroes of Spenót*) (2); vagy olyan Facebook-oldalt, amelynek a fő profilja a kortárs költészet megismertetése a fiatalokkal az Instagram formátumát követő képekkel (*Instavers*) (3). Az oldal és a cikkek alján lévő címszavakkal további hasznos ismertetőkhöz lehet eljutni az irodalom, a nyelvészet és átfogóan a magyar témajelölőkkel. Az utóbbira szűrve például a nyelvjárások tanítását támogató, térképpel és hanganyaggal hasznos segítséget nyújtó tájnyelv.hu oldal bemutatásához jutunk (4). A cikkekre jellemző, hogy az adott oldal rövid, lényegre törő leírása mellett (kik készítik, milyen céllal, kiknek ajánlják) nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy közérthetően felvázolják, hogy az adott oldal vagy tananyag hogyan működik. Ezekben a leírásokban az órai felhasználásra vonatkozó ötleteket is olvashatunk.

A magyaros kulcsszóként is értelmezhető *szókincs* és *szövegértés* az oldalon angolos módszertani anyagokhoz vezet. Ezek között is érdemes szénézni, mivel nagyon sokoldalúan felhasználható feladatokat találhatunk a feltöltött kidolgozott óratervek és a hozzájuk tartozó digitális anyagok között, például a bemutatkozásról (5) vagy az egészség témaköréből (6).

A szaktárgyi anyagok mellett érdemes az általános, IKT-val foglalkozó kategóriák kínálatában is tájékozódni, hiszen sokszínűen felhasználható, hasznos programokat, konkrét tanórai ötleteket találunk közöttük, az oldal egyik fő profilja ezeknek a bemutatása.

A *21. századi tanár* témakörébe tartozó cikkek összefoglaló jellegűek, többek között innovatív ötletekkel, eszközökkel, európai együttműködésekkel kapcsolatos élmény- és konferenciabeszámolók szerepelnek itt, például: *Finnországi élmények – a fogadóiskolám, az iskolarendszer és a kulturális tapasztalatok; vendégposzt a Comenius tanárasszisztensi programban részt vevő Tóth Zsuzsannától* (7); *Eszközök a 21. századi képességekhez; a lisszaboni e-Twinning konferencia bemutatása* (8). A virtuális pedagógiai környezetekről, osztálytermekről szóló írások is olvashatók itt, például *Ingyenes virtuális osztályterem – Edu 2.0* (9).

Prievara Tibor a *21. századi tanár* című cikksorozatának témája saját pedagógiai kísérlete, amelyben a „21. századnak mondott pedagógiai elemeket próbálta[m] rendszerré fűzni és a gyakorlatban kipróbálni” (10). Ennek a kísérletnek a célja megkeresni azt, hogy „mitől és hogyan válik valaki 21. századi tanárrá” (10). Az írás hat fejezetből áll: *Bevezető, Víziók és elvek, Virtuális osztályterem, Egyéni tanulási útvonalak, A rendszer beindul, Értékelés, Befejezés*. A fejezetek szerkesztésekor arra is törekedett a cikkíró, hogy „lépésről lépésre akár megtanulható, követhető vagy adaptálható is legyen minden, amiről itt szó van” (10). Az elméleti összefoglaló mellett gyakorlati útmutatóval is szolgál, valamint nagy érdeme a cikksorozatnak, hogy a tapasztalatok kerülnek előtérbe, tehát nemcsak a sikerekről, hanem a dilemmákról, a problémákról is beszámol, ilyenek például: a jegyadás kötelezettsége gamifikált keretekben vagy az egyéni tanítási útvonalak elindulása utáni pánik, vagyis az, hogy mennyivel kevesebb rálátása lett ezáltal a tanárnak a diákok munkájára (11). Érdekes és tanulságos írások olvashatók arról, hogyan lehet az oldalon megtalálható elemeket a tanórákon alkalmazni.

Az interaktív táblával kapcsolatos cikkekhez több úton is eljuthatunk. A fő témakörök közül egyértelműen az *Interaktív táblás ötletek*, az oldal alján kereshető felhőből pedig az *Interaktív tábla* címszóval listáztathatjuk az eredményeket. Ez utóbbi adja a több találatot, amelyek között főleg interaktív táblával (is) használható tananyagszerkesztőket ismerhetünk meg, például: *Még jobb lett a Classflow* (12). Ehhez kapcsolódóan az oldal minden megjelenésénél az első hír alatt látunk egy bannert, amely a Smart Notebook Akadémiát hirdeti, erre kattintva egy 10 modulból álló komplex segédlethez jutunk, amely a kezdeti lépéseken át a tananyagszerkesztésig mutatja be a szoftver használatát (13), így segítve az interaktív táblával még csak ismerkedő pedagógusokat.

A Notebook szoftverrel készített, letölthető anyagokat több témakörben is megtaláljuk a *Tananyagbázis* cím alatt, ezek közül például az első a szövegalkotáshoz nagyszerűen használható *Storykocka* (14). A cikkek érthetően leírják a tananyag használatát, ötleteket adnak a tanórai felhasználásához. A csatolt állományok a haladó felhasználók számára minden esetben szerkeszthetők, személyre és csoportra szabhatók.

Storykocka
Tananyagbázis - 2013. január 23.
Írta: Nádori Gergely

 A minap egy kollégámnál láttam a **storykocka** nevű játékot (**ITT-KAPHATÓ**), amit ő a magyartanításban a szövegalkotáshoz használ. Egy csomagban kilenc kocka található, mindegyiken hat-hat piktogram. A feladat, miután a játékos dobott vele, hogy tetszőleges sorba rendezze a képeket és elmondjon egy azokra alapuló történetet. Úgy is játszhatjuk, hogy először csak két kockával dob valaki, elkezd a történetet, majd a következő játékos másik kettővel és folytatja és így tovább. Azt is megtehetjük, hogy megmutatjuk a dobott képeket, mindenkinek ki kell találnia egy történetet, majd szavazunk, hogy melyik volt a legjobb. A gyerekek imádják játszani és észre sem veszik, hogy közben fogalmaznak, ha pedig mindezt angolul csinálják, akkor a nyelvet is használják.

Rögtön eszembe jutott, hogy ilyen storykockát lehetne interaktív táblára is készíteni. Pár perc alatt el is készült ez a letölthető *Notebook* állomány. Az oldalon tizenkét keret látható, mindegyikben tizenhét-tizenhét kép van. Ha kevesebbet szeretnénk, ki lehet törölni bármelyiket. Az *Edit* gombra kattintva pedig kicserélhetjük a képeket azokra, amik nekünk kellene, elég csak a kellő helyre húzni a képet. Így könnyen a tanult témakörhöz alakíthatjuk a képeket és már kezdődhet is a mesélés!

Microsoft IKT AKADÉMIA **SMART Notebook Akadémia** **TANÁRBLOG**
a facebook-on hírek, ötletek, mindenmás

angol interaktív tábla ötletek szövegalkotás feladatok felkészítés generálisan modulok SMART

Letölthetők:
(Storykocka.notebook, 7.39 MB)

2. ábra
A Storykocka leírása, letöltése

Az *Internet a tanórán* témakör cikkei – ahogy az elnevezésből is rögtön látszik – olyan, tanórán vagy azon kívül felhasználható oldalakat, kvízeket, programokat mutatnak be, amelyekhez internetkapcsolaton és számítógépen kívül másra nincsen szükség. Akad köztük olyan, amelyik a szemléltetést segíti, például: *Ízületek munkában*, amely animált gifeken a vázrendszer működését mutatja be (15). Egy másik inkább az óra szervezésében nyújthat segítséget, például: *Nagy kép – Boston Globe*; ez az aktuális eseményekről válogatott, kiváló minőségű képek gyűjtőhelye, amelyek segíthetnek akár a ráhangolódásban, akár az összefoglalásban is (16). Az oldalak ebben a témakörben is a tényszerű, kedvcsináló leírás mellett egy-két, már kipróbált órai gyakorlaton alapuló ötletet adnak a felhasználáshoz.

A magyarórákon, valamint az óra előkészítésekor is nagy segítséget jelenthetnek a *Letölthető anyagokban* összegyűjtött ajánlások. Ezek között hangoskönyvek (*550 hangoskönyv angolul*) (17), gifek (*Animált képek bármihez*) (18) és legálisan használható képek (*Gettyimages – ingyen képek!*) (19), a képregényhatást lehetővé tevő applikációk (*Készítsünk rajzfilmet fényképek helyett*) (20) egyaránt megtalálhatók. A leírások minden esetben felhívják a figyelmet arra, ha egy oldal csak bizonyos kondíciók mellett használható ingyenesen, és segítséget is nyújtanak a használathoz.

Az oldal témájához kapcsolódnak részben az *Oktatóvideók* is. Egyrészt a honlapon több helyen is felbukkanó hasznos programok kezelését bemutató videoanyagok tartoznak ide, amelyek segítenek a gyors és pontos alkalmazásban (*Community clips és OneNote használata*) (21), másrészt ebbe a kategóriába kerülnek az olyan oldalak ajánlói, amelyeken mind a tanárok, mind a diákok számára érdekes és megosztható video-előadásokat lehet megnézni (*Videotorium – előadások magyarul*) (22).

Szintén a tanárok és a diákok munkáját segítik azok a *Tippek és trükkök* alatt összegyűjtött lehetőségek, amelyek olyan hétköznapi problémákra adnak megoldást, mint például: hogyan szerkeszthető pdf-ből Word-dokumentum (23), vagy miként lehetséges a Google Drive-ban hatékonyan értékelni (24). Itt is vannak kifejezetten szaktárgyi témakörök, például a verstanulás és a Youtube összekapcsolásának a lehetősége, természetesen kigyűjtött linkekkel (25). Ehhez kapcsolódik az egyéni IKT-kompetencia fejlődését támogató Microsoft IKT-akadémia is, amely egy külön oldalon összegyűjtve „segít jártasságot szerezni az internet, az informatika iskolai alkalmazásában” (26). A feldolgozott témakörök kapcsolódnak az iskolai IKT-alkalmazásokhoz, egyrészt specifikusan tantárgyakra bontva (például matematika, kémia), másrészt az eszközök (Twitter) és a mindennap használt folyamatok, megoldások (képszerkesztés, felhőtechnika) bemutatásával.

A *Tíz weboldal...* gyűjtőnév alatt egyrészt a címadó sorozat darabjait találjuk, például online kiadványszerkesztés (27), képernyőfelvételek (28), továbbá összegyűjtött oldalakat a cikkekben, ha szükséges, különválasztva a böngészőből futtatható és a gépre telepítendő megoldásokat. Ezeken kívül számtalan tematikus csoportosításba rendezett weboldalt is kínál ez a sorozat, például: ismeretterjesztő oldalak (29), karácsonyi, szünet előtti játékok gyűjteménye (30). Ezek a gyűjtemények különféle témakörök tanításakor is felhasználhatók, hiszen több lehetséges megoldást is javasolnak, és a keresést megspórolva választhatjuk ki a saját és a diákjaink igényének megfelelő oldalt.

A *Tanárblog* tehát elsősorban az alcímének megfelelően az iskolában felhasználható IKT-tudásra, ennek tudatos használatára igyekszik felhívni a figyelmet, továbbá az új eszközök alkalmazásában nyújt segítséget. Célcsoportja nem csak a már gyakorlott eszközhasználó tanárok, hiszen a kezdő IKT-használók is könnyen eligazodnak a cikkekben, megkapnak minden szükséges információt ahhoz, ami alapján eldönthetik, hogy szeretnének-e komolyabban megismerkedni az adott oldallal, eszközzel, és azt hogyan tudják beépíteni a saját tanóráikba.

Nagyon fontos, hogy a gyakorló tanárok által megosztott, kipróbált eszközök, oldalak jelennek meg a honlapon. Ahogy erről Prievara Tibor is ír a *21. századi tanár* bevezető cikkében (10), nagyon sok helyen találkozni azzal, hogy milyennek kellene lennie a 21. század iskolájának, hogyan kellene a tanároknak, a tanításnak reagálnia a modern kor kihívásaira, de nagyon kevés az olyan, a tanteremben is felhasználható gyakorlati eredmény, amely segít is ennek megvalósulásában. A *Tanárblog* ehhez a gyakorlati megvalósításhoz nyújt sokrétű segítséget minden érdeklődő pedagógusnak.

Irodalom

- (1) <http://www.tanarblog.hu/> (2014. augusztus 1.)
- (2) <http://www.tanarblog.hu/cikk/a-magyar-irodalom-hosei> (2014. augusztus 1.)
- (3) <http://www.tanarblog.hu/cikk/instavers> (2014. augusztus 1.)
- (4) <http://www.tanarblog.hu/cikk/tajnyelv.hu> (2014. augusztus 1.)
- (5) <http://tanarblog.hu/a1-a2-elementary/1390-ha-bemutatunk-valakiket-a1> (2014. augusztus 1.)
- (6) <http://tanarblog.hu/b1-b2-intermediate/1399-gyakran-feltett-kerdesek-az-egeszsegrl-els-resz-a2> (2014. augusztus 1.)
- (7) <http://tanarblog.hu/21-szazadi-tanar/3397-finnorszagi-elmenyek-a-fogadoiskolam-az-iskolarendszer-es-a-kulturalis-tapasztalatok> (2014. augusztus 1.)
- (8) <http://tanarblog.hu/21-szazadi-tanar/3494-eszkoezoek-a-21-szazadi-kepszsegekhez> (2014. augusztus 1.)
- (9) <http://tanarblog.hu/cikk/ingyenes-virtualis-osztalyterem-edu-2.0> (2014. augusztus 1.)
- (10) <http://tanarblog.hu/21-szazadi-tanar/3208-21-szazadi-tanar-1-resz> (2014. augusztus 1.)
- (11) <http://tanarblog.hu/21-szazadi-tanar/3254-21-szazadi-tanar-5-resz-a-rendszer-beindul> (2014. augusztus 1.)
- (12) <http://tanarblog.hu/cikk/meg-jobb-lett-a-classflow> (2014. augusztus 1.)
- (13) <http://iktakademia.hu/SNA/SNA.htm> (2014. augusztus 1.)
- (14) <http://tanarblog.hu/angol-nyelv/3420-storykocka> (2014. augusztus 1.)
- (15) <http://tanarblog.hu/cikk/izuletek-munkaban> (2014. augusztus 1.)
- (16) <http://tanarblog.hu/cikk/boston-globe-picture> (2014. augusztus 1.)
- (17) <http://tanarblog.hu/cikk/550-hangoskonyv-angolul> (2014. augusztus 1.)
- (18) <http://tanarblog.hu/letoelthet-tananyagok/3712-animalt-kepek-barmihez> (2014. augusztus 1.)
- (19) <http://tanarblog.hu/cikk/gettyimages-ingeny-kepek> (2014. augusztus 1.)
- (20) <http://tanarblog.hu/cikk/keszitsunk-rajzfilmeket-fenykepek-helyett> (2014. augusztus 1.)
- (21) <http://tanarblog.hu/oktatovideok> (2014. augusztus 1.)
- (22) <http://tanarblog.hu/cikk/videotanar-a-visszatekerheto-tanar> (2014. augusztus 1.)
- (23) <http://tanarblog.hu/cikk/pdf-bol-szerkesztheto-word-dokumentumot> (2014. augusztus 1.)
- (24) <http://tanarblog.hu/cikk/ertekeles-google-drive-on> (2014. augusztus 1.)
- (25) <http://www.tanarblog.hu/cikk/verstanulas-youtube-bal> (2014. augusztus 1.)
- (26) <http://iktakademia.hu/msakademia/msakademia.htm> (2014. augusztus 1.)
- (27) <http://www.tanarblog.hu/tiz-weboldal/3032-tiz-weboldal-online-kiadvanyszerkeszteshez> (2014. augusztus 1.)
- (28) <http://tanarblog.hu/cikk/tiz-weboldal-kepernyofelveletekhez> (2014. augusztus 1.)
- (29) <http://www.tanarblog.hu/tiz-weboldal/2488-rengeteg-ismeretterjeszt-oldal> (2014. augusztus 1.)
- (30) <http://www.tanarblog.hu/tiz-weboldal/2699-utolso-ora-jatsszunk> (2014. augusztus 1.)

Balogh, Andrea: Teacher's blog – the ICT portal

Az írás szerzőjéről

Balogh Andrea

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest, Magyarország

balogh.andrea[kukac]tkk.elte.hu

<https://orcid.org/0000-0002-0951-146X>